

IMPLICAȚIILE IMPLEMENTĂRII „OBIECTIVELOR GLOBALE” ASUPRA SECURITĂȚII ECONOMICE A ROMÂNIEI

THE IMPLICATIONS OF THE IMPLEMENTATION OF THE «GLOBAL OBJECTIVES» ON THE ECONOMIC SECURITY OF ROMANIA

Drd. Nicușor COJAN*

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Națiunilor Unite, adoptată la 25 septembrie 2015, promovează echilibrul dintre cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economică, socială și de mediu – și stabilește un cadru global pentru realizarea dezvoltării durabile până în 2030, având 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) și 169 de ținte conexe. Uniunea Europeană, împreună cu statele sale membre, s-a angajat să pună în aplicare aceste obiective atât la nivelul UE, cât și în alte țări care au cea mai mare nevoie de sprijin. România s-a alăturat liderilor celorlalte 192 de state membre ale ONU la Summitul privind dezvoltarea, adoptând Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării, cu caracter universal. În acest context, a fost elaborată și aprobată de Guvernul României **Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030**, la 9 noiembrie 2018, aspectele privind securitatea economică a României fiind abordate și în Strategia Națională de Apărare a Țării, din 30 iunie 2020.

The 2030 Agenda for Sustainable Development of the United Nations, adopted on September 25, 2015, promotes the balance between the three dimensions of sustainable development - economic, social and environmental and establishes a global framework for achieving sustainable development by 2030, having 17 objectives of sustainable development (SDGs) and 169 related targets. The European Union, together with its member states, has committed to implementing these goals at EU level, as well as in other countries that are most in need of support. Romania joined the leaders of the 192 UN member states at the Development Summit, adopting the 2030 Agenda for Sustainable Development, a program of global action in the field of universal development. In this context, the National Strategy for the Sustainable Development of Romania 2030 was drawn up and approved by the Government of Romania, on November 9, 2018, the aspects of Romania's economic security being also addressed in the National Defense Strategy of June 30, 2020.

Cuvinte-cheie: Agenda 2030; obiective de dezvoltare durabilă; securitate economică.

Keywords: Agenda 2030; sustainable development objectives; economic security.

Introducere

Documentul Națiunilor Unite „Transformarea lumii noastre: Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” a fost adoptat la Summitul ONU pentru Dezvoltare Durabilă, din 25 septembrie 2015 (United Nations 2015). Odată cu noua agendă, Uniunea Europeană și statele sale membre sunt rugate să lucreze pentru atingerea a 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) până cel târziu în 2030 (United Nations 2015). UE este pe deplin angajată să fie un lider în implementarea ODD-urilor, conform comunicării sale „Următorii pași pentru un viitor european durabil” (European Commission 2016).

După cum a indicat însăși Comisia Europeană, „în cele din urmă, dezvoltarea durabilă este o problemă de guvernanță” (European Commission 2016).

Planul acestei lucrări este structurat pe următoarele secțiuni: (i) descrierea Agendei ONU 2030 și a Obiectivelor de dezvoltare durabilă pe larg, (ii) contextul european al dezvoltării durabile, (iii) implementarea Agendei 2030 în România și (iv) securitatea economică a României, din perspectiva dezvoltării durabile.

Agenda 2030 și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă

Primul congres al Națiunilor Unite care a abordat problematica de mediu și dezvoltare a fost organizat la Rio, în anul 1992. Dezbaterile au vizat

*Ministerul Apărării Naționale
e-mail: nicusor.cojan@yahoo.com

diminuarea ponderii economice în scopul păstrării echilibrului biofizic mondial, condiționată de menținerea bunăstării sociale.

Declarația de la Rio (United Nations 1992) și *Agenda 21* au evidențiat domenii de analiză și acționale, rezultate din dorința dezvoltării echilibrului dintre protecția mediului și beneficiul social, după cum urmează: protecția bunurilor globale, exploatarea resurselor naturale, creșterea economică, managementul comunităților umane și calitatea vieții (United Nations 1992).

Summitul Mileniului, din 2000, a ratificat *Declarația Mileniului*, primul document cadru

a importanței celor trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – socială, economică și de mediu (United Nations 2012).

Cele 17 ODD ale noii Agende 2030 pentru Dezvoltare Durabilă – *Transformarea lumii noastre* a ONU (a se vedea Figura 1) sunt interdependente, urmăresc eradicarea sărăciei, remedierea schimbărilor climatice și reducerea inegalității și necesită acțiuni atât în UE și în statele sale membre, cât și în țările în curs de dezvoltare. ODD trebuie să completeze agenda deschisă de Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și să prevină accentuarea discrepanțelor, deja existente, dintre statele lumii.

Figura 1 Obiectivele de dezvoltare durabilă (European Commission 2021)

la nivel internațional pentru combaterea sărăciei, foametei, bolilor și inegalităților la nivel mondial. Pentru a realiza aspirațiile *Declarației*, s-au definit opt obiective specifice de dezvoltare – reducerea sărăciei extreme și a foametei, realizarea accesului universal la educație primară, promovarea egalității de sex și emanciparea femeilor, reducerea mortalității infantile, îmbunătățirea sănătății materne, combaterea HIV/SIDA, a malariei și a altor boli, asigurarea sustenabilității mediului și crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare –, cunoscute ca Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM), 21 de ținte și 60 de indicatori, cu termen de realizare 2015 (United Nations 2000).

În cadrul *Conferinței ONU privind Dezvoltarea Durabilă Rio+20*, din 2012, a fost elaborat documentul *Viitorul pe care îl dorim*, care a înregistrat progrese în direcția realizării ODM și a realizat tranziția către stabilirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă pentru Agenda de după 2015. Acest document reprezintă o recunoaștere

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă este o versiune fundamental modificată a cadrului conceptual al dezvoltării durabile și structurează trei piloni principali, așa după cum au fost definiți în Raportul Comisiei Brundtland (1987) (United Nations 1987):

- echitate socială;
- creștere economică;
- mediu.

În comparație cu ODM (2001-2015), *Agenda 2030* (2016-2030) este o agendă „universală” pentru diferiți actori din întreaga lume și acordă atenție bunurilor publice globale, cum ar fi accesul la energie, reziliența, infrastructura, utilizarea durabilă a oceanelor și creșterea economică incluzivă (United Nations 2014). Durabilitatea și securitatea primesc un loc important, alături de obiectivele tradiționale de reducere a sărăciei, care făceau deja parte din ODM. Având în vedere agenda destul de ambițioasă, cu 17 obiective de dezvoltare durabilă, susținute prin 169 de ținte,

aspectele care țin de implementarea și finanțarea ODD-urilor sunt destul de complexe, atât pentru țările dezvoltate, cât și pentru țările în curs de dezvoltare (Kamphof, Spitz și Boonstoppel 2015).

Contextul european al dezvoltării durabile

În cadrul UE, începând cu anul 2006 (Consiliul UE 2006), conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat în *Strategia pentru o Europă Extinsă*, într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, pentru crearea unor comunități durabile,

În accepțiunea documentului, acești piloni sunt generați de intervenții în cercetare, inovare și educație, în reducerea emisiilor de carbon prin creșterea eficienței energetice și utilizarea resurelor reciclabile, precum și în reducerea sărăciei prin creșterea gradului de angajare a populației.

La mai mult de un an de la adoptarea Agendei ONU 2030, Comisia Europeană și-a prezentat strategia de implementare în Comunicarea „Următorii pași pentru un viitor european durabil”, din 22 noiembrie 2016 (European Commission 2016), publicată împreună cu *Consensul European Reinnoit privind Dezvoltarea* (European Commission

Figura 2 Prioritățile Comisiei Europene în domeniul dezvoltării durabile (European Commission, fără an)

capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

În 2010, pentru menținerea dezvoltării durabile a UE, a fost elaborată *Strategia Europa 2020* (Strategia Europa 2020, fără an), fundamentată pe trei piloni de bază: creștere inteligentă, creștere durabilă și incluziune.

În 22 iunie 2021, Consiliul Uniunii Europene a adoptat documentul intitulat *Concluziile Consiliului privind o abordare cuprinzătoare pentru accelerarea punerii în aplicare a Agendei 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă – O reconstrucție mai temeinică după criza provocată de pandemia de COVID-19* (European Commission 2018), în care se reafirmă că UE și statele sale membre sprijină cu fermitate Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă și obiectivele sale de dezvoltare durabilă, care continuă

să ghideze acțiunile întreprinse de acestea pe plan atât intern, cât și extern, pentru o reconstrucție mai temeinică. De asemenea, se recunoaște că pandemia de COVID-19 amenință progresele în direcția îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare durabilă și că aceasta a provocat inversări în ceea ce privește unele progrese înregistrate în UE și în întreaga lume.

Până în anul 2023, Comisia va trebui, potrivit concluziilor menționate anterior, să pregătească, în cooperare cu Serviciul European de Acțiune externă (SEAE), o revizuire voluntară cuprinzătoare a punerii în aplicare interne și externe a ODD-urilor la nivelul UE, în vederea examinării acestora în cadrul Forumului politic la nivel înalt al ONU.

Obiectivele de dezvoltare la nivel Uniunii Europene au fost prioritizate și structurate pe șase mari direcții de acțiune, așa după cum rezultă și din Figura 2. Comisia Europeană s-a concentrat pe acțiuni care vor duce la realizarea unor progrese concrete în domeniile obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Raportându-ne la domeniul economic, care face obiectul prezentului articol, în contextul dezvoltării durabile la nivelul Uniunii Europene, putem observa că acestuia îi sunt atribuite șapte dintre cele 17 ODD, dintre care cele mai relevante consider că sunt:

➤ *ODD 1 Fără sărăcie* – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;

➤ *ODD 3 Sănătate și bunăstare* – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă;

➤ *ODD 4 Educație de calitate* – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții, pentru toți.

Acestora li se adaugă alte patru obiective de dezvoltare durabilă care abordează ținte din următoarele domenii: egalitate de sex, ocuparea și specializarea forței de muncă – generatoare de creștere economică, investirea în inovație, infrastructură și industrializare durabilă, precum și diminuarea inegalităților din interiorul și dintre țările membre.

Implementarea Agendei 2030 în România

La nivel național, primul document strategic care a abordat problematica dezvoltării durabile a fost adoptat în anul 1999. Acesta a fost fundamentat pe creșterea bunăstării populației, în relație cu

utilizarea rațională a resurselor naturale și cu asigurarea protecției mediului.

În noiembrie 2008, Guvernul a aprobat *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030*. Documentul și-a validat conținutul, dovedindu-se cu adevărat relevant în abordarea realităților naționale prin oferirea de soluții pertinente pentru revenirea din criza financiară și economică, resimțită începând cu anul 2009.

Ulterior, după adoptarea Agendei 2030, Guvernul României a aprobat *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, din 9 noiembrie 2018 (Guvernul României 2018), în care se propune ca principal obiectiv dezvoltarea unei economii naționale competitive și durabile. Acest obiectiv, în conformitate cu prevederile documentului, poate fi realizabil prin crearea și dezvoltarea unei culturi a antreprenoriatului și optimismului, centrată pe cercetare științifică și inovație. În *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, au fost identificate și analizate mai multe ținte pentru fiecare dintre obiectivele de dezvoltare durabilă adoptate prin Agenda 2030.

Voi face, în cele ce urmează, o foarte scurtă analiză a celor mai reprezentative două ODD-uri care vizează domeniul economic, respectiv modul de implementare a acestora la nivelul țării noastre.

➤ *ODD 1 Fără sărăcie* – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

„Fără sărăcie”, primul obiectiv al Agendei 2030 reiterează faptul că măsurile de protecție socială sunt fundamentale pentru prevenirea și reducerea sărăciei pe tot parcursul ciclului de viață.

Deși, în 2015, Guvernul a elaborat o strategie națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei, care cuprindea politici și acțiuni semnificative ce trebuiau îndeplinite pe parcursul a 5 ani, statisticile actuale arată că această stare încă reprezenta, la sfârșitul perioadei de implementare, o problemă majoră în România. Acest fapt este demonstrat de o serie de aspecte negative cu care se confruntă o mare parte a cetățenilor români din punctul de vedere al veniturilor.

Astfel că valoarea muncii în țara noastră, potrivit Eurostat, era de „8,1 euro/oră” (Invest Romania 2022) în 2020 fiind de peste 3 ori mai

mică decât media UE, cu o valoare de 28,5 euro/oră, „iar sărăcia în muncă”¹ este aproape de două ori mai mare în România, cu aproape 15% peste media UE de 8% (European Social Policy Network, fără an, 6-9) și se menține, conform datelor, la cote ridicate.

În perioada „2015-2019, procente ce depășeau 23,5% din populația rezidentă totală era expusă riscului de sărăcie” (Statista 2022), aceasta însemnând că aproximativ 4,5 milioane de oameni erau expuși, din punctul de vedere al veniturilor, riscului de sărăcie.

Spectrul larg al sărăciei generează efecte conjugate care influențează factorii esențiali ai dezvoltării umane, precum accesul inegal la educație, asistență medicală, incluziune, speranță de viață și multe alte servicii, care, împreună cu transmiterea intergenerațională a sărăciei, împiedică copiii sau familiile din zonele defavorizate ale României să își atingă întregul potențial.

➤ **ODD 8 Muncă decentă și creștere economică – Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți**

Dat fiind specificul epocii în care trăim, definit de fenomenul (procesul) globalizării tot mai avansat, în care statele, corporațiile, sistemele bancare, comerciale, politice etc. sunt interconectate, ne punem problema (identificării) exemplificării sustenabilității economice a unei țări, cunoscând faptul că ONU promovează, de peste 20 de ani, cooperarea economică internațională, dar încă destul de multe țări sunt marcate de sărăcie și cu slabe perspective de reabilitare.

Sustenabilitatea economică se referă la practicile care susțin o rată de creștere constantă a „PIB-ului național total de minimum 2% pe an” (Jones 2016, 2), procent care pare a nu avea un impact negativ asupra aspectelor sociale, de mediu și culturale ale comunității. Durabilitatea economică, în esența ei, presupune conservarea resurselor, iar conceptul este folosit pentru a defini și a explica valoarea pe care resursele o au astăzi,

¹ Sărăcia în muncă se referă la o situație în care familiile cu cel puțin o persoană cu muncă plătită au un venit pe gospodărie care le menține sub pragul de sărăcie recunoscut oficial.

dar și valoarea lor posibilă în viitor.

Este evident că România nu se poate dezvolta economic în afara contextului global, marcat de actuala economie neoliberală, care vede concurența ca fiind caracteristica definitorie a relațiilor umane, însă trebuie să depună eforturi susținute la nivel de stat, pentru ca interesele naționale ale țării să ocupe întotdeauna primul loc pe agenda sa în relațiile cu întreaga lume.

În România, ziua de „21 iunie 2021 a reprezentat data când și-a consumat cota de resurse” (Ambasada Sustenabilității în România 2021), oferită cu generozitate de arealul geografic de care dispune țara pentru anul respectiv. Actuala economie neoliberală va duce la creșteri durabile de temperatură, la penurie de alimente, la migrație în masă și, mai devreme sau mai târziu, la prăbușirea ecosistemului. România trebuie să ia în considerare toate aceste aspecte care vizează viitorul și să găsească alternative pentru o dezvoltare economică în deplin echilibru cu dezvoltarea socială și protecția mediului.

Potențialul energetic, agroalimentar, potențialul turistic natural și antropocentric de care dispune România pot asigura îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile a țării și pot oferi siguranță generațiilor viitoare.

Securitatea economică a României din perspectiva dezvoltării durabile

Domeniul economic al dezvoltării durabile, de data aceasta din perspectiva securității economice, este abordat și în *Strategia Națională de Apărare a Țării*, din 30 iunie 2020 (Parlamentul României 2020).

Realizarea dezvoltării durabile a țării este strâns legată de starea securității sale economice. Din perspectivă economică, considerăm că, în prezent, dezvoltarea durabilă este determinată de eficiența și de raționalitatea modelelor de management economic, precum și de creșterea economică, ce se bazează pe acestea.

Securitatea economică, de obicei definită ca unul dintre principalele interese de securitate națională, împreună cu protecția cetățenilor și a statului (suveranitatea și integritatea), trebuie astfel examinată ca indisolubil legată de dimensiunea socială și de mediu.

În cercetările științifice, există diferite tipuri și modele de creștere economică: intensivă, extensivă,

zero, „verde”, creștere sustenabilă, iar în cadrul ecologiei, există un concept de „*economia în stare de echilibru*.” (Center for the Advancement of the Steady State Economy 2021). Durabilitatea economiei naționale este determinată și de starea securității acesteia, adică de nivelul de protecție pe care îl asigură statul față de influența factorilor negativi externi și interni. Această sferă presupune însă un anumit sistem, care necesită monitorizare și evaluare.

Stabilitatea „*sistemului economic*” (ro. economy-pedia.com, fără an) al țării este determinată de proprietatea sa cea mai importantă – integritatea. Schimbarea oricărui element al sistemului îi afectează pe alții, ceea ce duce la o

schimbare a întregului sistem.

Unele dintre principalele riscuri pe care le-am identificat la adresa securității economice naționale și efectele care decurg din acestea, în contextul dezvoltării durabile, sunt cele prezentate în *Tabelul nr.1*. Pentru aceasta, am luat în considerare actualul context economic internațional, situația economică internă, aspectele deficitare ale „*administrației publice*” (Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației 2014, 33, 51, 68), nivelul ridicat de incriminare și „*corupția în sfera economică*.” (Preda 2020, 64)

În contextul riscurilor identificate la adresa securității economice care afectează dezvoltarea durabilă, putem vorbi, astfel, în același timp,

Tabelul nr. 1
RISCURILE ȘI EFECTELE ACESTORA ASUPRA
DEZVOLTĂRII ECONOMICE DURABILE A ROMÂNIEI

Riscuri care țin de dimensiunea economică a securității	Efecte	
	Economice	Sociale
- Subminarea unor ramuri ale economiei naționale	- Creșterea dependenței economice și imposibilitatea contracarării sau depășirii unor crize; - Creșterea riscului de afaceri pentru antreprenorii români.	- Înrăutățirea condițiilor de viață; - Creșterea șomajului; - Imposibilitatea rezolvării unor situații sociale.
- Proliferarea economiei subterane	- Scăderea puterii economice a statului; - Micșorarea surselor de buget; - Deteriorarea echilibrului economic.	- Creșterea gradului de insecuritate socială; - Criminalitate, lume interlopă.
- Prejudicierea unor sectoare de importanță strategică (industria energetică; industria de apărare)	- Scăderea potențialului economic și a posibilității trecerii utile de la economia de pace la cea de război; - Creșterea dependenței de industria de armament a altor state; - Deteriorarea condiției producătorului român de armamente performante.	- Scăderea numărului de locuri de muncă; - Nesiguranță socială, sentiment de insecuritate națională.
- Nesiguranța proprietății; - Devalorizarea monedei naționale; - Slăbirea sistemului bancar; - Creșterea datoriei publice; - Neîncrederea populației în sistemul bancar; - Politici economice nerealiste și neadecvate împrejurărilor, tendințelor momentului.	- Nesiguranța economică; - Scăderea producției; - Inflație, efecte economice grave; - Scăderea potențialului economic.	- Creșterea gradului de insecuritate individuală, colectivă și socială. - Instabilitate socială; - Scăderea puterii de cumpărare; - Creșterea șomajului.
- Blocarea creditelor externe; - Blocarea accesului la sursele de materii prime deficitare pentru economia națională; - Blocarea accesului la tehnologii moderne.	- Îngreunarea procesului de re tehnologizare și de punere în operă a unor programe naționale de dezvoltare; - Scăderea randamentului economiei.	- Creșterea șomajului; - Sporirea emigrației; - Creșterea insecurității; - Mișcări sociale.
- Diminuarea piețelor de desfacere	- Criză de supraproducție; - Balanță comercială negativă; - Insecuritate economică.	- Scăderea nivelului de trai; - Șomaj; - Emigrație; - Insecuritate socială.
- Globalizarea economică pe un fond național incapabil de adaptare; - Regionalizarea tendențioasă; - Neintegritatea economică în UE; - Contrabandă, trafic ilegal de mărfuri.	- Falimentarea unor întreprinderi nerentabile; - Creșterea gradului de dependență economică; - Pierderea controlului național asupra resurselor.	- Creșterea riscului social; - Insecuritate personală, colectivă și națională; - Degradarea sistemului de valori; - Emigrare; - Psihologie negativă, nihilistă.
ODD afectate: 1: Fără sărăcie; 3: Sănătate și bunăstare; 4: Educație de calitate; 8: Muncă decentă și creștere economică; 9: Industrie, inovație și infrastructură; 12: Consum și producție responsabile.		

de securitatea economică a țării, înțelesă ca un sistem de protecție a resurselor, a piețelor, a întreprinderilor, a locurilor de muncă etc., dar și în termeni de preservare a activelor strategice naționale, adică a unor sectoare de importanță strategică, precum: infrastructuri critice; resurse energetice; industria militară și tehnologia informației. De asemenea, putem include aici și elementele referitoare la demografie, resurse naturale, educative etc.

În acest sens, Ministerul Apărării Naționale, prin *Carta albă a apărării 2021* (Ministerul Apărării Naționale 2021), menționează că „*evoluțiile economice din ultimii ani și dificultățile financiare la nivel european au evidențiat necesitatea unei regândiri a modului de alocare a resurselor, dar mai ales de utilizare a lor, eficiența fiind criteriul principal*”.

Concluzii

Relația dintre sustenabilitate și securitatea națională este una de tip special care vizează eficientizarea și coordonarea acțiunilor colective ale instituțiilor și comunităților în vederea atingerii unui scop comun, utilizând resursele disponibile în mod sistematic și rezonabil și operând în mod responsabil, din punct de vedere social.

Economia nu poate fi separată de societate, este o parte integrantă a acesteia, dar faptul că economia este doar o parte a unei societăți, aspect uitat în mare măsură și în țara noastră. Economia și gândirea economică nu ar trebui să conducă societatea, ci mai degrabă să sprijine societatea în scopurile sale.

La nivel de țară, un sistem durabil din punct de vedere economic trebuie să fie capabil să producă bunuri și servicii în mod continuu, să mențină niveluri gestionabile ale datoriei publice și externe și să evite cât mai mult dependența de resurse externe.

În urma analizelor făcute, putem concluziona că: (i) *la nivel național, există preocupări și politici pentru îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile, care însă asigură un nivel scăzut al rezultatelor, iar (ii) relația dezvoltare durabilă – securitate națională reprezintă expresia unității dintre politica de securitate, economie, mediu social și ecologie.*

Pandemia de COVID-19 a amplificat vulnerabilitățile și riscurile deja existente, a creat,

de asemenea, unele noi, cu un impact major în plan economic, strategic și de securitate, urmate, în viitorii ani, de riscurile generate de conflictul din Ucraina (2022).

Mecanismul de redresare al UE și planurile naționale de redresare și reziliență (PNRR) aferente trebuie să contribuie la o tranziție justă pentru industriile mari consumatoare de resurse și de energie (Resource and Energy Intensive Industries) ale UE.

Pandemiei de COVID-19 i-a urmat o nouă criză, generată de conflictul din Ucraina, cu efecte asupra securității economice. Comitetul Economic și Social European a adoptat, la 24 martie 2022, *Rezoluția „Războiul din Ucraina și impactul său economic, social și ecologic”* (Comitetul Economic și Social European 2022b), prin care recunoaște că războiul și sancțiunile aplicate vor avea un impact socioeconomic asupra statelor membre și țărilor învecinate, iar UE trebuie să fie pregătită să și le asume.

În Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 152, din 6 aprilie 2022 (Comitetul Economic și Social European 2022a), regăsim o serie de avize ale Comitetului Economic și Social European, pe teme care privesc dezvoltarea durabilă și securitatea economică, printre care: „*Măsuri dincolo de PIB pentru o redresare reușită și o economie a UE durabilă și rezilientă*” și „*Alinierea strategiilor și activităților întreprinderilor din sectorul alimentar la obiectivele de dezvoltare durabilă pentru o redresare durabilă în urma pandemiei de COVID-19*”, ambele privind *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Strategia pentru finanțarea tranziției către o economie durabilă*”.

În aceste condiții, România se confruntă cu noi amenințări, mult mai sofisticate și mai complexe, iar regiunea Mării Negre a căpătat noi valențe strategice, Peninsula Crimeea transformându-se, în urma anexării din 2014, într-o adevărată platformă de proiecție a forței la mii de kilometri distanță, până în estul și sudul Mării Mediterane.

Accentuarea competiției pentru accesul pe termen lung la resurse (energetice, de apă, alimentare, metale rare etc.), în paralel cu intensificarea concurenței furnizorilor pentru controlul unor piețe au condus la creșterea interdependenței economice a statelor.

BIBLIOGRAFIE

- Ambasada Sustenabilității în România. 2021. *Semnal de alarmă: omenirea a folosit resursele naturale generate de Pământ pentru 2021. România și-a consumat cota pe anul acesta încă din 21 iunie.* <https://ambasadasustenabilitatii.ro/omenirea-a-folosit-resursele-naturale-generate-de-pamant-pentru-2021/>.
- Brolan, Claire E, Scott Lee, David Kim și Peter S Hill. 2014. "Back to the future: what would the post-2015 global development goals look like if we replicated methods used to construct the Millennium Development Goals?" *Globalization and health* 10 (19).
- Center for the Advancement of the Steady State Economy. 2021. "Definition of Steady Economy." <https://steadystate.org/discover/definition-of-steady-state-economy/>.
- Comitetul Economic și Social European. 2022a. *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 152 din 6 aprilie 2022.* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2022:152:FULL&from=EN>.
- . 2022b. „Războiul din Ucraina și impactul său economic, social și ecologic.” <https://www.eesc.europa.eu/ro/news-media/press-releases/razboiul-din-ucraina-si-impactul-sau-economic-social-si-ecologic>.
- Consiliul UE. 2006. *Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE revizuită – Angajament pentru realizarea dezvoltării durabile.* Bruxelles.
- . 2017. "A sustainable European future: The EU response to the 2030 Agenda for Sustainable Development - Council conclusions." <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/20/agenda-sustainable-development>.
- EuroNews. 2020. "COVID-19 and Romania's healthcare brain drain could be 'perfect storm'." <https://www.euronews.com/2020/03/30/covid-19-and-romania-s-healthcare-brain-drain-could-be-perfect-storm>.
- European Commission. fără an. „Dezvoltarea durabilă, o abordare globală.” https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-holistic-approach-sustainable-development_ro.
- . 2016. "Next steps for a sustainable European future: European action for sustainability, COM(2016) 739 final, Strasbourg." <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0739>.
- . 2021. "Sustainable Development Goals." https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-and-united-nations-common-goals-sustainable-future_ro.
- European Commission, Directorate-General for International Cooperation and Development. 2018. "The new European consensus on development 'our World, our Dignity, our Future'." <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5a95e892-ec76-11e8-b690-01aa75ed71a1>.
- European Social Policy Network. fără an. "Thematic Report on In-work poverty Romania." Accesat 20 ianuarie 2022. file:///C:/Users/GXG/AppData/Local/Temp/ESPN_RO_TR1_2018-19%20on%20in-work%20poverty_final-3.pdf.
- Eurostat. 2021. "Sustainable development in the European Union Overview of progress towards the SDGs in an EU context." <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/12878925/KS-03-21-097-EN-N.pdf/c7d90bf7-c3ae-00b5-7804-80526931036b?t=162382>.
- Guvernul României. 2018. „Hotărârea de Guvern nr. 877/2018.” *Monitorul Oficial* nr.985/21 noiembrie 2018.
- Invest Romania. 2022. "Wages&Salaries,." <http://investromania.gov.ro/web/why-invest/wages-salaries>.
- Jones, C.I. 2016. "The Facts of Economic Growth." <https://web.stanford.edu/~chadj/facts.pdf>.
- Kamphof, R., G. Spitz și E. Boonstoppel. 2015. "Financing development now and in the future: Implications for the Netherlands and beyond. Amsterdam: Kaleidos Research/Stichting NCDO." <http://kaleidosresearch.nl/download/2015/07/2015-Financing-forDevelopment-report.pdf>.
- Kamphof, R. și G. Spitz. 2016. "Ready to change? European actors and their challenges in the 2030 Agenda." *Kaleidos Research*. <http://kaleidosresearch.nl/publication/ready-to-change-european-actors-and-their-challenges-in-the-2030-agenda/>.

- Kapur, D. 2000. "Processes of Change in International Organizations." <https://www.wider.unu.edu/publication/processes-change-international-organizations>.
- Ministerul Apărării Naționale. 2021. „Carta albă a apărării.” <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2021/03/CARTA-ALBA-A-APARARII-.pdf>.
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. 2014. „Strategia pentru consolidarea administrației publice, 2014 – 2020.” Accesat 2022. <https://www.mdplpa.ro/uploads/articole/attachments/5daea0f3524c8094790994.pdf>.
- Parlamentul României. 2020. *Strategia Națională de Apărare a Țării*. Monitorul Oficial, Partea I, nr. 574, din 1 iulie 2020. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/227499>.
- Preda, Ionel. 2020. "Corruption: a problem in Romanian public procurement." *Business Excellence and Management* (The Bucharest University of Economic Studies) 10 (2). <https://beman.ase.ro/no102/5.pdf>.
- ro.economy-pedia.com. fără an. „Sistemul economic.” Accesat 20 aprilie 2022. <https://ro.economy-pedia.com/11039819-economic-system>.
- Sachs, Jeffrey D., Guillaume Lafortune, Christian Kroll, Grayson Fuller și Finn Woelm. 2021. "Sustainable Development Report." <https://dashboards.sdindex.org/downloads>.
- Statista. 2022. "Poverty rate in Romania from 2007 to 2019." <https://www.statista.com/statistics/1191508/romania-poverty-rate/>.
- Strategia Europa 2020. fără an. „EUROPA 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, COM(2010)2020 final.” https://www.mae.ro/sites/default/files/file/Europa2021/Strategia_Europa_2020.pdf.
- United Nations. 1987. "Brundtland Report." <https://www.are.admin.ch/are/en/home/media/publications/sustainable-development/brundtland-report.html>.
- . 1992. "Rio Declaration on Environment and Development." <http://www.un.org/documents/ga/conf151/aconf15126-1annex1.htm>.
- . 2000. "Millennium Summit." http://www.un.org/en/events/pastevents/millennium_summit.shtml.
- . 2012. "United Nations Conference on Sustainable Development, Rio+20." <https://sustainabledevelopment.un.org/rio20.html>.
- . 2014. "The road to dignity by 2030: Ending poverty, transforming all lives and protecting the planet. Synthesis Report of the Secretary-General On the Post-2015 Agenda. New York, NY: United Nations." http://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5527SR_advance%20unedited_final.pdf.
- . 2015. "United Nations General Assembly." *Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development, UN Resolution A/RES/70/1*. https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf.